

Szeged, 1914. május 20.

latságos francia bohózat-korszakára emlé-
keztet a *Léni néni*, a szezon utolsó bemuta-
tója. A tárgya: hajsza egy festmény után,
mely három milliós örökséget tesz esedé-
kessé. S a darab tartalma maga ez a hajsza.
Olyasvalami tehát, aminek folyamán a fék-
telenségek, lázas tempók, kacagtató zürzava-
rok, egymásra való bukácsolások, összegaba-
rodások érthető módon jönnek létre. A Ke-
loul és Barre irodalmi cég a jókedv jegyé-
ben született meg, viszont Heltai Jenő, a
darab fordítója, felékesítette Léni néni a
maga nagyszerű ötleteivel és vers-szövegei-
vel, egyéni kedvességével fokozva a bohózat
határosságát. Vincze Zsigmond írt a darab-
hoz finom, ötletes, vérbeli vaudeville-muzsi-
kát, amelynek nem egy száma előrelátható-
an olyan népszerű lesz, mint akármelyik
operett-sláger. De legnagyobb biztosítéka a
sikernek az előadás. A szintársulat pompá-
san játsza ezt a bohózatot s tuláradó jóked-
ve kétségtelenül átragad a nézőtérre. *Heltai*
Jenő amilyen fárasztó, épp olyan hatásos
szerephez jut. Három felvonáson át vágató
tempóban csinálja a legkülönbözőbb móká-
kat. *Solymosi* száraz humora, Balázs ének-
hangja, Sümegi panamista igazgatója, Déri
Rózsi temperamentuma, Pálmai Tusi és Ko-
vács Hanna pajkos játéka épp úgy érvénye-
sül, mint Baróti muzeumi ór alakítása. Al-
kalmasabb ujdonsággal nem is zárhatta vol-
na a színház a szezon, ámbar előrelátható,
hogy a Léni néni ősszel feltámad s tovább
kacagtatja a közönséget.

Keresik Szeged határát.

— A kis Gyála holdakat akar. —

(*Saját tudósítónktól.*) Debrecen után tud-
valevőleg Szegednek van a legnagyobb ha-
tára az országban és így nem igen lehet cso-
dálkozni rajta, ha Gyála felé azalatt a hosz-
szú idő alatt, amíg a kis- és holt Tisza med-
re pompás termőtalajjára vedlett át, a város
határa — *egyszerűen elveszett*. Gyála köz-
ség ezt a körülményt igyekezett a maga ja-
rára kihasználni és tegnapelőtt a község elől-
járósága tárgyalást kezdett a szegedi mér-
nökséggel és a tiszti ügyészséggel annak a
megállapítására, hogy hol is legyen hát Sze-
ged határa: a holt Tisza medrénél, vagy tul.
Arrafelé terül el ugyanis Tompasziget, a
mely valamikor a városhoz tartozott, — a
gyálaiak azonban azt vitatják, hogy ez a
torontálmegyei közigazgatás alá tartozik.
Világosabban: *kétszáz hold* nagyságu terü-
letről van szó s azon kerekedett a vita a kis
Gyála község és a nagy Szeged között, hogy
melyik közigazgatás ott az ur: a szegedi-e,
van a torontálmegyei?

Május tizenhatodikán összeültek tanács-
kozni a két érdekelttség képviselői. A tanács-
kozáson a gyálai előljáráson kívül a to-
rontálmegyei törvényhatóság is képviseltet-
te magát, Szeged város képviselőjében pedig
Jakabffy László városi mérnök és *Simkó*
Elemér dr. tiszti ügyész vettek részt. A
gyálaiak azt vitatták, hogy a tulajdonkép-
peni határ Szeged és Gyála között a kis Ti-
sza és a holt Tisza középvonala s természe-
tes, hogy ezt vitatták, mert a két százholdas
birtok ilyen módon kapcsolódhat csak hoz-
zájuk. Viszont *Simkó* Elemér dr. fölemlit-
te, hogy már 1884-ben megállapították a ha-
tárvonalat s eszerint a vitás terület Szeged
közigazgatási kormányzata alá tartozik. Ezt
a megállapítást a tiszti ügyész szerint an-
nak idején a kormány is jóváhagyta és így
nem marad más hátra, minthogy a gyálaiak
ebbe belenyugodjanak.

Nem úgy azonban ők. Kijelentették,
hogy sem erről az 1884-beli határmegállapi

tásról, sem pedig kormányhatósági jóváha-
gyásról nem tudnak. Ők ezt ennél fogva érv
gyanánt nem akceptálják, nyugodjék bele
tehát a város, hogy a határ ott van, ahol
ők mondják. A város képviselői természe-
tesen kijelentették, hogy nem hajlandók be-
lenyugodni s így a tárgyalás holt pontra ju-
tott.

Hogy mi lesz most? Megkeresni bizonyá-
ra megkeresik majd a város határát, —
előbb azonban a temesvári felmérési fel-
ügyelőséget fogják megkeresni, állapítsa
meg pontosan, hogy 1884. előtt hol volt a
határ Szeged és Gyála között. Ezeknek az
adatoknak az alapján pedig majd a közigaz-
gatási bíróság dönt véglegesen, hogy a ket-
tő közül melyik közigazgatás kormányozza
a vitás kétszáz holdat.

Hogyan magyarosít Szabadka?

— Ha a színházban szerbül játszanak...
— Tanulságos történet sovínisták szá-
mára. —

(*Saját tudósítónktól.*) Most vasárnap
délután a szabadkai városi színházban szerb
ifjak részére előadták a *Ködmön és a sipka*
„csodálatos“ történetét, szerb nyelven. A
nem mindennapi eseményről a következő ér-
dekes tudósításban számol be az egyik sza-
badkai lap:

A színházra nyíló utcák már kora dél-
után ontották az apró bunyevác gyermeke-
ket, akik látható felügyelet nélkül is szép
kettősrendekben közeledtek az oszlopos épü-
let felé, amelyen a büszke fölírás ékeskedik:
Városi színház. Rövid idő alatt, minthogyha
egy láthatatlan óriási kéz feneketlen szakaj-
tóból öntötte volna ki az apró madárfióká-
kat, száz és száz bunyevác csemete hemzse-
gett a színház előtti téren.

Azután időnként egy-egy uriember jött
ki a színházból, megállt egy gyermekcsoport
közepén és jegyeket osztogatott szét. Szép
rendben körülbelül kétezer gyerek zsufolódott
be a színházba, a páholyok olyanok voltak,
mint a szapora költésű madarak fészkei, egy
egy fészekben 25—30 bunyevác fiókéval.

S a kerek fejekben tágranyilt szemek,
kétezer bunyevác gyerek szemei áhítatos fi-
gyelemmel szegeződtek a színpadra, ame-
lyen kezdetét vette a *Ködmön és a sipka*
csodálatos története.

Ez a kétezer bunyevác gyermek a szerb
nemzeti szintársulat előadásán, a legizga-
tóbb látványa volt a májusi vasárnapnak. És
izgató kérdése a manak s még izgatóbb kér-
dése a holnapnak: vajon ki sugta meg a gáti
és vucsidoli és kisbajmoki bunyevác gyer-
mekeknek, hogy vasárnap délután a Köd-
mönke és sipka című lélekemelő látványos-
ságban lesz részük a városi színházban s
hogy akkorra meg kell nekik jelenniök a szin-
házterén s ott jegyeket fognak nekik oszto-
gatni. A tanítók, akikhez ezt a érdekt intéz-
tük, nem tudtak erre felelni. Nem tudtak fel-
világosítást adni a titokzatos intéző felől, aki
mágneses hatalommal be tudta terelni a gáti
és vucsidoli és kisbajmoki bunyevác-cse-
metéket a szerb szintársulat előadására. A
tény az, hogy bent voltak és a szerb előadá-
son látottak és hallottak és értett vagy fé-
lig értett, de mindenesetre káprázatos dolgok
sokáig fogják táplálni a bunyevác gyermeki
fantáziákat. Akárki keze és akarata és áldo-
zatkésztsége hozta mozgásba a gyermek er-
dőt, el kell ismernünk, hogy az a kéz és az
az akarat jól működött és az az áldozatkész-
ség igen gyümölcsöző befektetés — sajnos,
hogy nem a magyarosodás szempontjából.

Nem volnánk őszinték, ha be nem val-
lanók, hogy ezt a kétezer bunyevác gyereket
szívesebben láttuk volna a magyar színházi
szezon valamelyik vasárnapján a városi szin-
házban, sőt szívesebben láttuk volna több

vasárnapon is, amelyeken nem a „Ködmönke
és a sipkácska“ érzékeny története, hanem
egy szép magyar ifjúsági darab játszódik
le a színpadon.

Ennek azonban még a kísérletét sem lát-
tuk a hét hónapos magyar szezon alatt, ami-
kor nemcsak, hogy bunyevác gyermekeket
nem láttunk a színházban, hanem, mit szé-
gyenkezzünk, valljuk meg: még csak ma-
gyar gyerekeket se láttunk. Elemi iskolás gye-
rekeket gondolkunk itt, ámbar a középiskolá-
sok sem nagyon tolongtak az ifjúsági elő-
adásokon, amelyeknek klasszikus műsorát
összeállították ugyan a tanári karok, de hogy
az ifjúság kíváncsiságát felkeltsék, arról csak
nagyon elvétele gondoskodtak.

Pedig, hogy nem ördögös mesterség a
legfiatalabb nemzedéknek a színházba való
beteretése, annak bizonyítékát láthatta min-
denki, aki csak megfordult a színház kör-
nyékén; amit a magyar színházban még so-
hasem láttunk: kétezer apró emberkét egy
rakáson, amint a legérzékenyebb lemezt,
gyermeki lelkiüket tartják a kultura sugarai
felé. A szerb kultura tegnap kétezer ilyen
érzékeny lemezre hintette sugarát... Ma-
gyar urak, félő, hogy ezek az érzékeny le-
mezek már elvesztek a magyar kultura szá-
mára. És még az a mentségünk sem lehet,
magyar urak, hogy titokban hódítják el től-
ünk. A szemünk láttára viszi el előlünk az
idegen.

Az öngyilkosok hónapja.

— Tizenhárom öngyilkosság tizenkilenc
nap alatt. —

(*Saját tudósítónktól.*) Valóságos kis sta-
tisztikát lehet már összeállítani azokból az
öngyilkosságokból és öngyilkos-kísérletek-
ből, amelyek májusban Szegeden történtek.
Majd minden napra esik egy öngyilkosság,
de volt néhány olyan nap is, amelyen ketten
is meg akartak válni az élettől. Ha az aláb-
bi adatokon végignézzünk, akkor azt látjuk,
hogy az öngyilkosok legnagyobb része a
szegény néposztályból került ki. Ezek fegy-
ver helyett inkább zsírszódát és kötelet hasz-
nálnak; de szerepel a statisztikában revol-
ver, méreg, kés meg kutba ugrás is. Hogy
miért épen májusban akarnak aránylag ily
nagy számban elköltözni az emberek az élők
sorából, azt már nehezen lehet megállapíta-
ni. Legtöbb öngyilkos titkolni akarja az
okot, de egyiknél kitudódik, ott is olyan
általános természetű, hogy inkább a szocio-
lógia hatáskörébe vág, mint az év legszebb
hónapjának, a májusnak terhére könyvelen-
dő.

A legutolsó öngyilkosság ma éjjel félegy
órákor történt. Özvegő *Horváth* Pálné, *Czin-
ner* Julia, 51 éves, Teréz-utca 13. szám alatti
lakos, *Horváth* Pál sertésvágó és husmérő
özvegye, a házának udvarán levő kutba ug-
rott és mire tettét észrevették, már meghalt.
Horváth Pálné már régebbi idő óta beteges-
kedett, vízbetegség gyötörte. Egyik orvos-
tól a másikhoz járt, de fájdalmas kínzó ba-
jától nem tudott megszabadulni. Emiatti el-
keseredésében többször emlegetté a szomszé-
dok előtt, hogy öngyilkos lesz. Ezek termé-
szetesen vigasztalták, de hasztalanul. *Hor-
váth*né az éjjel, amikor már a házbeliiek alud-
tak, beváltotta fenyegetését és a kutba ug-
rott. Reggel akadtak rá holttestére, melyet
a kórház hullaházába szállítottak.

Ez volt már a tizenharmadik öngyilkos-
ság ebben a hónapban, amely valósággal már
az öngyilkosok hónapjává válik. Már mind-
járt 1-én történt egy öngyilkosság. *Mezei*
József gyógyszerészgyakorok atutazott Vá-
rhelyről Szegedre és itt a Tisza-kávéház-